

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: **A. A. A. M. M.**, narozený X,
státní příslušnost Egyptská arabská republika,
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců, Balková 1, 331 65 Tis u
Blatna,

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor
cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort,**
sídlem Masarykova 27, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 9. 2022, č. j. KRPU-171767-18/ČJ-2022-040022-SV-ZZ,

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 18. 9. 2022, č. j. KRPU-171767-18/ČJ-2022-040022-SV-ZZ, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18. 9. 2022, č. j. KRPU-171767-18/ČJ-2022-040022-SV-ZZ, kterým byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajištěn za účelem správního vyhoštění a podle § 124 odst. 3 téhož zákona byla doba trvání zajištění stanovena na Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

devadesát dnů od okamžiku omezení osobní svobody žalobce, který nastal dne 17. 9. 2022 v 9:30 hodin.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že odůvodnění napadeného rozhodnutí neobsahuje žádné informace o tom, jak žalovaná zhodnotila jeho tvrzení, že mu hrozí v zemi původu nebezpečí a že má kvůli tomu strach vrátit se do země původu. Poukázal na to, že žalovaná pouze obecně uvedla, že toto tvrzení žalobce považuje za účelové, což ovšem zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Zdůraznil, že aby byl účel zajištění naplněn, musí být pravděpodobné, že tento účel může být realizován. Pokud ovšem žalovaná nezjistila řádně skutkový stav, nemohla dojít k závěru, že správní vyhoštění žalobce je reálné či možné a tím pádem nemohla žalobce zajistit za účelem správního vyhoštění. Namítal, že žalovaná nijak nezhodnotila jeho výpověď ve vztahu k potenciální reálnosti vyhoštění. Poznamenal, že pokud žalované nestačily jím tvrzené skutečnosti a chtěla znát podrobnosti, měla jeho výslech vést tak, aby se dotázala na další skutečnosti vztahující se k jeho problémům. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 211/2019-41.
3. Zdůraznil, že i pokud cizinec nepožádal o mezinárodní ochranu, je stát povinen respektovat mezinárodní závazky, které se v některých ohledech zrcadlí v důvodech udělení mezinárodní ochrany. Pokud tedy žalobci hrozilo nebezpečí kvůli jeho politickým aktivitám, je stát povinen tuto osobu nevyhošťovat kvůli porušení zásady nenavracení, stejně jako je tomu v řízení o mezinárodní ochranu. Žalobce odmítl odkaz žalované na obecný podklad „Bezpečnostní politická situace v zemi – Egypt“, neboť tento dokument je toliko obecný a nevěnuje se konkrétním problémům, o kterých žalobce v rámci výslechu hovořil. V této souvislosti poukázal žalobce na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 105/2008-81 a 10 Azs 235/2020-35 a rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 53 Azs 3/2022-22.
4. Dále namítal, že pokud byla doba zajištění stanovena na 90 dnů, mělo být ze strany žalované konkrétně uvedeno, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během těchto 90 dnů a jaká je časová náročnost těchto jednotlivých kroků, přičemž odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 41 A 21/2021-32. Žalobce připustil, že žalovaná určité kroky s určitými časovými predikcemi uvedla, neboť stanovila celkovou dobu zajištění na 90 dnů. Poukázal na to, že napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné, neboť žalovaná nejprve konstatovala, že doba zjišťování totožnosti potrvá 60-90 dnů, následně že 10-20 dnů potrvá zaslání cestovního dokladu, přičemž dále samotné eskortování cizince a navazující věci potrvají cca 30 dnů. V neposlední řadě žalovaná popsala, že vystavení cestovního dokladu potrvá 40-60 dnů. I pokud žalobce nebude vycházet čistě z horních hranic stanovené doby, překračují tyto doby v celkovém souhrnu 180 dnů, ačkoliv může být maximální doba zajištění právě pouze 180 dnů.

Vyjádření žalované k žalobě

5. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhla její zamítnutí pro nedůvodnost. K věci uvedla, že vycházela ze skutečnosti jí známých z úřední činnosti, dále zohlednila i informaci o bezpečnostní a politické situaci v Egyptě jejíž hodnocení shrnuje zejména na straně 10 napadeného rozhodnutí. V neposlední řadě žalovaná vycházela z výpovědi žalobce ze dne 17. 9. 2022, při které uvedl, že se do země původu nechce vrátit, jelikož se bojí věznění a mučení. Zdůraznila, že se těmito

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

informacemi zabývala, hodnotila je na straně 9 a 10 napadeného rozhodnutí, přičemž žalobcem uváděné důvody vyhodnotila jako účelové, a to i vzhledem okolnostem a způsobu žalobcova cestování, kdy se opakovaně nelegálně, za úplatu a pomoci převaděčů pokouší dostat do Holandska a zcela ignoruje pravidla a zákony platné v rámci Evropské unie. Poznamenala, že žalobce o azyl v první bezpečné zemi nepožádal, sám do protokolu uvedl, že ač byl v zemi původu dvakrát uvězněn, byl po dvou dnech propuštěn. Dále dle žalované z rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že žalobce Egypt opustil legálně, měl platný cestovní doklad a příslušné orgány Egypta se ho nepokusily zadržet, z čehož rozhodně nelze dovozovat, že by při návratu do země původu měly egyptské státní orgány zájem na jeho uvěznění, a že by tak žalobce byl vystaven nebezpečí v intenzitě, s níž počítá zákon o pobytu cizinců. Vzhledem k osobě žalobce a jeho nerespektování pravidel vstupu a pobytu v rámci Evropské unie, došla žalovaná k závěru, že žalobce jedná účelově s cílem dostat se Holandska za lepším životem, čímž taktizuje o zemi nejvýhodnější pro podání žádosti o azyl, a nehledá tak útočiště a pomoc v první bezpečné zemi. Podotkla, že k Egyptu žalobce sám uvedl, že v oblasti, kde žije, neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. Žádné další okolnosti žalobce neuvádí a ani v žalobě další konkrétní udávanou hrozbu nespecifikuje. Obecné a nekonkrétní sdělení žalobce k možným hrozbám vyhodnotila žalovaná v rozhodnutí jako okolnosti nevylučující možnost realizace správního vyhoštění a dospěla k závěru, že vyhoštění v tomto individuálním případě je alespoň potenciálně možné. Zdůraznila, že se jedná o prvotní zajištění, kdy žalovaná rozhoduje pod časovým tlakem, a nelze proto po žalované požadovat přehnané nároky. Konečné posouzení, zda je vycestování žalobce možné, je především úkolem Ministerstva vnitra, které ve věci vydává stanovisko, kterým je potom žalovaná v rámci správního řízení o vyhoštění žalobce vázána. Takové stanovisko bylo vydáno dne 19. 9. 2022 s jednoznačným závěrem, že vycestování žalobce je možné. Poznamenala, že žalobce do této doby o azyl z důvodů, které uvádí jako hrozbu při návratu do své vlasti, nepožádal ani na území České republiky, ačkoliv byl o této možnosti náležitě poučen.

6. K době zajištění žalobce žalovaná uvedla, že v napadeném rozhodnutí přesně vyjmenovává úkony, které musí být učiněny k realizaci správního vyhoštění, včetně odhadu časového fondu pro jednotlivé úkony. Žalovaná jednotlivé kroky odůvodnila zejména na straně 10 napadeného rozhodnutí. Zdůraznila, že pokud v závěru jejího rozhodnutí konstatuje, že absence cestovního dokladu žalobce je překážkou pouze dočasnou, kdy je žalované známo, že vystavení náhradního cestovního dokladu Egypta trvá cca 40-60 dnů, je nutno toto konstatování vnímat tak, že logicky je vydání takového dokladu součástí procesu ověřování totožnosti a jako takové je nutno tuto lhůtu vnímat jako již v rozhodnutí zahrnutou právě v rámci ověřování totožnosti od podané žádosti, nikoliv lhůtu, která by byla lhůtou dalších. Jedná se tedy o lhůtu, která specifikuje úkon, jehož časové trvání již bylo uvedeno na straně 10 napadeného rozhodnutí.

Posouzení věci soudem

7. O žalobě soud v souladu s § 172 odst. 5 věta druhá zákona o pobytu cizinců rozhodl bez jednání, neboť žádný z účastníků řízení nenavrhл nařízení jednání a ani soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.
8. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věta první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

9. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Soud se předně zabýval námitkami žalobce, dle kterých se žalovaná řádně nezabývala existencí možných překážek správního vyhoštění. Podmínkami, které musí být splněny, aby správní orgán mohl rozhodnout o zajištění cizince, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, podle něhož má „*správní orgán [...] povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. [...] O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu*“.
11. Z citovaného usnesení tedy plyne, že v řízení o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění musí správní orgán náležitě zvážit, zda k vyhoštění cizince bude moci dojít, tj. zda je toto vyhoštění alespoň potenciálně možné.
12. V nyní projednávané věci žalobce od samého počátku tvrdil, že důvodem jeho vycestování z Egypta byl nesouhlas s režimem v jeho zemi (byl proti převratu v roce 2013), pro který byl zadržen, vyslýchán a po dvou dnech propuštěn, a proto mu hrozí nebezpečí mučení a pronásledování z politických důvodů. Žalobce zároveň při výslechu dne 17. 9. 2022 uvedl, že jeho přátelé byli pro jejich politické názory uvězněni. Žalovaná v napadeném rozhodnutí k možným překážkám vycestování uvedla (srov. odst. 2 a 3 na straně 9 a posl. odst. na straně 10 napadeného rozhodnutí), že tvrzení žalobce o vycestování z politických důvodů považuje za účelové, neboť při skutečné obavě o svoji svobodu a život by žalobce setrval v první bezpečné zemi, kterou bylo Rumunsko, příp. Maďarsko, a nepokračoval by (navíc opakovaně) v nelegálním přechodu státních hranic států Evropské unie za pomoci převaděčů ve snaze dostat se do Holandska. Dále žalovaná poukázala na dokument „Bezpečnostní a politická situace v zemi – Egypt“ ze dne 24. 5. 2022, z něhož podle žalované plyne, že ústava Egyptské arabské republiky zakazuje mučení, zastrasování nebo činění fyzické a morální újmy. Z toho žalovaná dovodila, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování, a jeho vycestování do země původu je tedy možné.
13. Pokud jde o informaci OAMP o bezpečnostní a politické situace v zemi ze dne 24. 5. 2022, na kterou poukazovala žalovaná v napadeném rozhodnutí, k tomu soud uvádí, že je pravdou, že se v této informaci uvádí, že ústava zakazuje mučení, zastrasování nebo činění fyzické a morální újmy u osob zadržených egyptskými úřady a že trestní zákoník zakazuje mučení při vynucování přiznání a státní zaměstnanci se nesmějí za žádných okolností

„dopustit krutosti“ nebo „způsobit tělesnou újmu“. Žalovaná však zcela pominula, že se v dané informaci přes výše uvedené zdůrazňuje, že užití mučení a jiného krutého, nelidského a ponižujícího zacházení u zadržených osob bylo ze strany bezpečnostních složek systematické. V dané informaci bylo dále uvedeno, že zákon nezohledňuje psychické nebo psychologické týrání osob, které orgány formálně neobvinily, ani nezmiňuje zneužívání, ke kterému dochází z jiných důvodů, než je získání přiznání; mezinárodní organizace zdokumentovaly řadu případů užití mučení i s následkem smrti nebo případů mimosoudních poprav především policií a vězeňskou službu, přičemž pachatelé se těšili beztrestnosti.

14. Z výše zmíněné informace o bezpečnostní a politické situace v zemi původu žalobce zcela zřejmě neplyne, že by v Egyptě nemohlo docházet k mučení či jinému krutému zacházení zadržených osob ze strany bezpečnostních složek. Již z této informace je tedy patrné, že egyptské bezpečnostní složky mohou zadržené osoby mučit či na nich provádět jiné kruté, nelidské a ponižující zacházení, a že takto postupují bezpečnostní složky v zemi původu žalobce systematicky. S těmito zjištěními se žalovaná v rozhodnutí o zajištění nijak blíže nezabývala a ani je v odůvodnění rozhodnutí nezmínila. Soud dále zdůrazňuje, že žalovaná nedala žalobci dostatečný prostor k tomu, aby své obavy z návratu do Egypta blíže konkretizoval. Přestože tyto obavy žalobce vyjádřil již při výslechu dne 17. 9. 2022, resp. ve dvou odpovědích na položené otázky uvedl, že příčinou vycestování bylo jeho pronásledování z politických důvodů a pokud by se do Egypta vrátil, byl by uvězněn a mučen, žalovaná žalobci nepoložila žádné doplňující otázky, na základě nichž by mohla vyhodnotit, zda jsou žalobcovy obavy důvodné a věrohodné. Nedostala tak své povinnosti zjistit úplně skutkový stav za účelem posouzení, zda je vyhoštění žalobce alespoň potenciálně možné.
15. Soud nemůže souhlasit s názorem žalované ani v tom, že tvrzení žalobce o vycestování z politických důvodů považuje za účelové, neboť při skutečné obavě o svoji svobodu a život by žalobce setrval v první bezpečné zemi, kterou bylo Rumunsko, příp. Maďarsko, a nepokračoval by (navíc opakovaně) v nelegálním přechodu státních hranic států Evropské unie za pomoci převaděčů ve snaze dostat se do Holandska. Soud k tomu podotýká, že o azyl je sice nezbytné žádat bezprostředně poté, co k tomu má žadatel příležitost z hlediska zeměpisného i časového (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81), samotná skutečnost, že tak žalobce neučinil, nebo že nezůstal v první bezpečné zemi, však nemůže být důvodem pro závěr o neexistenci překážek jeho vyhoštění (přiměřeně srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2016, č. j. 5 Azs 7/2016-22).
16. Jelikož žalovaná otázku možné hrozby mučení či nelidského zacházení žalobce v zemi jeho původu žalovaná v rozhodnutí o zajištění řádně neposuzovala, byla jediným důvodem závěru o neexistenci tvrzeného nebezpečí právě pouze ta skutečnost, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu dříve a že nezůstal v první bezpečné zemi. Přestože žalobce tvrdil pouze obecně, že se do Egypta nemůže vrátit z politických důvodů, neboť byl proti převratu v roce 2013, nelze jeho tvrzení považovat a priori za nevěrohodná a účelová, aniž by se jimi správní orgány vůbec zabývaly. Pakliže žalobce uvedl, že důvodem jeho obav je pronásledování z politických důvodů, bylo na žalované, aby jeho tvrzení vyvrátila či potvrdila např. cílenými otázkami týkajícími se právě týkající se povahy jeho protestů proti převratu v roce 2013 a jeho dvoudenního zadržení a svůj závěr v rozhodnutí o zajištění náležitě odůvodnila.

17. Je sice pravdou, že důvěryhodnost žalobce je do jisté míry oslabována tím, že cestoval bez cestovního dokladu s cílem dostat se do Holandska, aniž by požádal o mezinárodní ochranu kdykoli dříve. To však nemůže být důvodem pro rezignaci na požadavek řádně zjištěného skutkového stavu. Jestliže žalovaná při výsledku na tvrzení žalobce ohledně jeho možného pronásledování z politických důvodů v případě návratu do Egypta nereagovala, bylo nezbytné věnovat se této otázce v odůvodnění rozhodnutí o zajištění o to pečlivěji a důsledně zdůvodnit, proč žalobci konkrétně žádná hrozba v Egyptu nehrozí, jestliže i informace o zemi původu, opatřená žalovanou, popisuje systematické mučení zadržených osob ze strany egyptských bezpečnostních složek. Žalovaná se však existencí možných překážek správního vyhoštění s ohledem na tvrzení žalobce náležitě nezabývala. Proto nemohlo rozhodnutí o zajištění v přezkumu obstát.
18. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalobu shledal důvodnou a napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vadu řízení zrušil. Současně soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení, v němž bude žalovaná ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
19. Za situace, kdy bylo napadené rozhodnutí zatíženo výše popsanou vadou, se soud pro nadbytečnost nezabýval ostatními žalobními námitkami.
20. Současně soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, ačkoli žalobce měl sice úspěch ve věci, nicméně právo na náhradu nákladů řízení neuplatnil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 5. října 2022

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Mgr. Ladislav Vaško v.r.
samosoudce